

Interreg Greece-Bulgaria

European Regional Development Fund

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στα πλαίσια του Παραδοτέου 5.1.3.
«ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ»

**(A REPORT ON THE PUBLIC
AWARENESS CAMPAIGN)**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από εθνικούς πόρους των χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg V-A "Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020"

1. Κοινωνική Οικονομία & Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

1.1. Ορισμοί & Χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Οικονομίας

Πολύ πριν την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης άρχισε να αναπτύσσεται ο τομέας της Κοινωνικής Οικονομίας. Η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς, τις κοινωνικές επιχειρήσεις, τους συνεταιρισμούς και διάφορους τύπους ενώσεων που στηρίζονται στην αυτο-οργάνωση των πολιτών και στην εθελοντική προσφορά υπηρεσιών. Επιπλέον, γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν κάποια κενά στη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών, συνήθως κοινωνικού χαρακτήρα, των οποίων η παραγωγή και η διάθεση από τους μηχανισμούς της ελεύθερης αγοράς κρίνεται ασύμφορη, η δε παροχή τους από το κράτος πολλές φορές ανέφικτη.

Ως «Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» στο νέο Νόμο ορίζονται:

α. Οι **Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις**,

β. Οι **Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.)** που διέπονται από το άρθρο 12 του Ν. 2716/1999 (Α' 96), συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Ν. 1667/1986 (Α' 196), του άρθρου 12 του Ν. 3842/2010 (Α' 58) και του παρόντος νόμου,

γ. Οι **Συνεταιρισμοί Εργαζομένων**, που συστήνονται με το άρθρο 24 του νέου Νόμου,

δ. οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016 (Α' 78), αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, Αστικές Εταιρίες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ., εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2 του νόμου.
- Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.
- Το καταστατικό του προβλέπει περιορισμούς στη διανομή του ως εξής:

i. ποσοστό τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού,

ii. ποσοστό έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου

iii. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

- Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθαρός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο, εκτός και αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και σε οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης δύο ή περισσότερων Φορέων ΚΑΛΟ.
- Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς ΚΑΛΟ.
- Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η έννοια της Κοινωνικής Επιχείρησης δεν ταυτίζεται με την έννοια της Κοινωνικής Οικονομίας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επικρατέστερος ορισμός για την Κοινωνική Επιχείρηση είναι αυτός που προέρχεται από το ερευνητικό δίκτυο EMES, το οποίο προτίμησε, αντί ενός ορισμού κλασσικού τύπου, να κατασκευάσει ένα σύνολο οικονομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών της κοινωνικής επιχείρησης.

Οι βασικές αρχές που διαμόρφωσαν την Κοινωνική Οικονομία είναι:

- 1) Η ελεύθερη συμμετοχή
- 2) Η δημοκρατική διοίκηση: «ένα πρόσωπο, μια ψήφος»
- 3) Η δίκαιη (περιορισμένη) διανομή του πλεονάσματος
- 4) Το αδιαίρετο, ολικώς ή μερικώς, του ιδίου κεφαλαίου
- 5) Η αλληλεγγύη
- 6) Το προβάδισμα του ατόμου έναντι του κεφαλαίου
- 7) Η ανεξαρτησία απέναντι στο κράτος ή σε κάθε δημόσια συλλογικότητα

1.2. Κοινωνικές Επιχειρήσεις και Τομείς δραστηριότητας

Όσο αφορά τα οικονομικά χαρακτηριστικά, οι κοινωνικές επιχειρήσεις ακόμα και αν δέχονται κρατικές επιχορηγήσεις έχουν δικαίωμα στην αυτοτέλεια της διοίκησής τους. Η επιχειρηματική πρωτοβουλία χαρακτηρίζεται από την ανάληψη ρίσκου καθώς οι κοινωνικές επιχειρήσεις διαχωρίζονται από εθελοντικές ομάδες εφόσον σε αυτές προβλέπεται η ύπαρξη αμειβόμενου προσωπικού.

Από την άλλη, τα κοινωνικά χαρακτηριστικά και η κοινωνική αποστολή βρίσκονται στο επίκεντρο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και δεν θεωρείται συμπληρωματική λειτουργία. Η συλλογική πρωτοβουλία τονίζει ότι πρόκειται για εγχειρήματα που απαιτούν τη δημιουργία μίας ομάδας. Επίσης, δίνεται σημασία στην αξία των συνεταιριστικών αρχών και συγκεκριμένα στην αρχή «ένα άτομο-μία ψήφος», ενώ τίθεται το ζήτημα της συμμετοχικότητας και της δημοκρατικής διοίκησης. Αυτή η διάσταση έχει ενσωματωθεί στις νομικές μορφές που έχουν θεσμοθετηθεί για τις κοινωνικές επιχειρήσεις σε διάφορες χώρες της Ε.Ε. Τέλος, οι κοινωνικές επιχειρήσεις δεν απαγορεύουν τη διανομή των κερδών, αλλά θέτουν περιορισμούς ώστε να μην καθορίσει η μεγιστοποίηση του κέρδους τη λειτουργία τους.

Αναφορικά με το πεδίο δραστηριοποίησης, οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να ταξινομηθούν στα ακόλουθα πεδία:

- Εργασιακή (επαν-)ένταξη ατόμων που απειλούνται ή βιώνουν συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού (κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης)
- Παροχή υπηρεσιών στο ευρύ κοινό (κοινωνικών, υγείας, πρόνοιας, πολιτισμού, περιβάλλοντος, βιώσιμης ανάπτυξης)
- Ηθικό εμπόριο (πρωτοβουλίες σύνδεσης παραγωγών και καταναλωτών με δίκαιους όρους)

Ο πυρήνας, εν τέλει, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι απλός: δημιουργείται μια οργανωμένη μονάδα, που έχει μεν την μορφή επιχείρησης, αλλά ο στόχος της δεν είναι η μεγιστοποίηση των κερδών, όσο η υποστήριξη μιας κοινωνικής ανάγκης. Η φύση αυτής της επιχείρησης ποικίλλει. Μπορεί να παράγει ένα οποιοδήποτε καταναλωτικό προϊόν, αλλά να προσφέρει ένα μεγάλο μέρος των κερδών της για κοινωνικούς σκοπούς. Κάτι τέτοιο συμβαίνει με την παραγωγό μπύρας Finnegans στις ΗΠΑ, που δίνει όλα τα κέρδη της για καλό σκοπό. Σε άλλη περίπτωση, μπορεί να έχει αποκλειστικά κοινωνικό σκοπό, όπως οι ελληνικοί Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚοιΣΠΕ).

1.3. Προοπτική, Βήματα ίδρυσης κοινωνικών επιχειρήσεων και Επιχειρηματικό Σχέδιο

Μέσα από επιτυχημένα παραδείγματα Κοινωνικών Επιχειρήσεων παρατηρείται η δυνατότητα που έχουν τα άτομα να εργάζονται μαζί και να συστήνουν βιώσιμες επιχειρήσεις οι οποίες δημιουργούν θέσεις εργασίας και προάγουν την ευημερία της κοινωνίας. Μεταξύ των φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, για να επιτύχουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις πρέπει να δραστηριοποιούνται για να δώσουν λύση σε κοινωνικά προβλήματα και για να βελτιώσουν τις προοπτικές των ανθρώπων, τις τοπικές κοινωνίες ή το περιβάλλον.

Η ίδρυση μιας κοινωνικής επιχείρησης είναι μια επίπονη προσπάθεια που απαιτεί αρκετή προετοιμασία έτσι ώστε να στεφθεί μελλοντικά από επιτυχία. Τα βήματα για την επιτυχία μιας κοινωνικής επιχείρησης γενικότερα είναι τα ακόλουθα:

- Ορισμός συνεταιριστικών κοινωνικών στόχων: Η επιτυχία μιας νέας κοινωνικής επιχείρησης απαιτεί συνδυασμό γνώσης και ευκαιριών. Οι στόχοι δίνουν την κατεύθυνση και βοηθούν να φτάσει η επιχείρηση στην επιτυχία, σε ελάχιστο χρόνο, με μικρή προσπάθεια και λίγα έξοδα.

- Προσδιορισμός ενός βιώσιμου τμήματος της αγοράς για το προϊόν/υπηρεσία της κοινωνικής επιχείρησης: Αν η αγορά δεν υποστηρίζει την ιδέα, δεν υπάρχουν αρκετές πιθανότητες για επιτυχία. Γι' αυτό, πρέπει να προσδιοριστούν οι ανάγκες της κοινωνίας, οι ανάγκες των πελατών, που δεν έχουν καλυφθεί και έπειτα να αναπτυχθεί ένα προϊόν ή μία υπηρεσία.

- Ανάπτυξη ενός σχεδίου μάρκετινγκ: Ο σκοπός του σχεδίου μάρκετινγκ είναι να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνική επιχείρηση θα προσεγγίσει και θα διατηρήσει κερδοφόρους πελάτες, υπηρετώντας παράλληλα τον κοινωνικό της σκοπό. Αυτό το σχέδιο μάρκετινγκ, θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του συνολικού επιχειρηματικού σχεδίου, θα πρέπει να ολοκληρωθεί εκ των προτέρων και να δηλώνει σε ποιον απευθύνεται, πώς γίνεται διείσδυση στην αγορά, με ποιο τρόπο διαφημίζεται, και τέλος ποιο θα είναι το ύψος των πωλήσεων σε ετήσια βάση για τα επόμενα χρόνια.

-Δημιουργία αρχικής έκδοσης του κοινωνικού επιχειρηματικού σχεδίου: Η αρχική έκδοση του επιχειρηματικού σχεδίου είναι μια σύνοψη της κατεύθυνσης προς την οποία θα οδηγηθεί η κοινωνική επιχείρηση, μια ανάλυση των δυνατών και αδύνατων σημείων, καθώς και ένας σκελετός βάσει του οποίου θα δημιουργηθεί το επίσημο επιχειρηματικό σχέδιο, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αντανakλά το μοναδικό κοινωνικό περιβάλλον λειτουργίας. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται συνεργασίες και σημαντικές ευκαιρίες δικτύωσης και αφετέρου να διατυπώνονται οι οικονομικές προβλέψεις.

-Προσδιορισμός των οικονομικών αναγκών: Μετά την ανάπτυξη του αρχικού επιχειρηματικού σχεδίου, πρέπει να ξεκινήσει ο προσδιορισμός των οικονομικών αναγκών, που θα ενσωματωθούν στο επίσημο σχέδιο. Η ανάλυση της αγοράς και των κοινωνικών αναγκών οδηγεί σε προβλέψεις, οι οποίες θα καθορίσουν το επίπεδο στελέχωσης της κοινωνικής επιχείρησης και αυτό με τη σειρά του θα καθορίσει τον λειτουργικό προϋπολογισμό, βάσει του οποίου θα προκύψουν οι οικονομικές προβλέψεις.

-Διαμόρφωση συνεταιριστικής ομάδας (μέλη, εργαζόμενοι): Το αρχικό κοινωνικό επιχειρηματικό σχέδιο που έχει ήδη καταρτιστεί θα βοηθήσει στην αξιοποίηση των μελών της κοινωνικής επιχείρησης, αλλά και στην προσέλκυση ικανών συνεργατών-εργαζομένων με προσόντα. Πριν αναπτυχθεί το επίσημο επιχειρηματικό σχέδιο, πρέπει να διασφαλισθεί η καλλιέργεια καλού κλίματος μεταξύ των μελών της κοινωνικής επιχείρησης και η σύμπλευση για την επίτευξη του κοινωνικού σκοπού με τους συνεργάτες και τους εργαζομένους. - Οριστικοποίηση των οικονομικών αναγκών: Ξεκινώντας από το αρχικό σχέδιο, πρέπει να αναπτυχθεί ένα επίσημο επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο θα επιδεικνύει με πειστικό τρόπο ότι η κοινωνική επιχείρηση μπορεί να διαθέσει αρκετά προϊόντα ή υπηρεσίες ώστε να θεωρείται κερδοφόρα, ικανοποιώντας παράλληλα τον κοινωνικό σκοπό και προσελκύοντας υποψήφιους πελάτες.

- Ανάπτυξη στρατηγικής μάρκετινγκ για χρηματοδοτήσεις: Αυτό το βήμα δεν αναφέρεται στη στρατηγική μάρκετινγκ για τη διάθεση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, αλλά σε μια στρατηγική για την προώθηση της κοινωνικής επιχείρησης σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς προκειμένου να αυξηθεί το απαιτούμενο κεφάλαιο.

-Διαφήμιση προϊόντων/υπηρεσιών και διαχείριση της κοινωνικής επιχείρησης για επίτευξη των στόχων: Το τελευταίο βήμα αφορά στη συνεχή διαχείριση και διαφήμιση της κοινωνικής επιχείρησής και του κοινωνικού έργου που προσφέρει. Για την επιτυχία του συγκεκριμένου βήματος χρειάζεται συνεργατικό πνεύμα και δεξιότητες μάρκετινγκ ώστε να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα και η δικτύωση.

Όλα τα ανωτέρω βήματα, σε συνδυασμό με την δημιουργία ενός επιχειρηματικού σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες μπορεί να βοηθήσει τον επιχειρηματία τόσο στην ίδρυση όσο και στην βιωσιμότητα της επιχείρησής του μακροπρόθεσμα.

Σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνονται οι εξής ενότητες:

- Αποστολή ιστορικού και συνοπτική περιγραφή της κοινωνικής επιχείρησης

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει την καταγραφή του οράματος και των αόριστων σκέψεων των κοινωνικών επιχειρηματιών, όπως αυτές διαμορφώνονται μέσα στις συνθήκες και την πίεση του περιβάλλοντος, οι οποίες οδηγούν στη διαμόρφωση ενός συστήματος προθέσεων που είναι πραγματοποιήσιμες και ακολούθως καταλήγει στη διατύπωση της αποστολής της κοινωνικής επιχείρησης. Επίσης, στο τμήμα αυτό γίνεται μια σύντομη αναδρομή της λειτουργίας της κοινωνικής επιχείρησης και αποτυπώνονται τα επιτεύγματα και η στρατηγική που έχει ακολουθηθεί μέχρι σήμερα για την ανάπτυξή της.

- **Ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος της κοινωνικής επιχείρησης**

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει ανάλυση-διάγνωση και αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος, προκειμένου να προσδιορισθούν οι προοπτικές και προϋποθέσεις ανάπτυξης της κοινωνικής επιχείρησης, στο πλαίσιο των ευκαιριών και απειλών που υπάρχουν στο περιβάλλον που αυτή δραστηριοποιείται.

- **Ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος της κοινωνικής επιχείρησης**

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει ανάλυση-διάγνωση και αξιολόγηση των δυνατοτήτων ή αδυναμιών της κοινωνικής επιχείρησης, καθώς και τον προσδιορισμό των στρατηγικών πλεονεκτημάτων που έχει η επιχείρηση σήμερα. Στην ουσία γίνεται η διαγνωστική ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης προκειμένου να καθοριστεί επακριβώς η θέση της, να εντοπιστούν οι περιοχές βελτίωσης και να προδιαγραφούν οι μελλοντικοί στόχοι της. Η ανάλυση εστιάζεται στις λειτουργίες, τους πόρους και τα συστήματα της κοινωνικής επιχείρησης, και στο τέλος παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας.

- Αξιολόγηση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος της κοινωνικής επιχείρησης – ανάπτυξη των σχεδίων δράσης

Στο τμήμα αυτό γίνεται αξιολόγηση της υπάρχουσας στρατηγικής της κοινωνικής επιχείρησης, σε συνδυασμό με τα συμπεράσματα από την ανάλυση και αξιολόγηση τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού περιβάλλοντος της. Επίσης, το τμήμα αυτό περιλαμβάνει την ανάλυση και αξιολόγηση (ανάλυση SWOT) των δυνατών και αδύνατων σημείων της κοινωνικής επιχείρησης και των ευκαιριών και απειλών του περιβάλλοντος, προκειμένου να γίνει επανεξέταση και αξιολόγηση της υπάρχουσας στρατηγικής. Επίσης, το τμήμα αυτό περιλαμβάνει τη σύνθεση όλων των προηγούμενων, τα οποία θα οδηγήσουν στη διαμόρφωση-κατάρτιση της νέας στρατηγικής της κοινωνικής επιχείρησης. Τέλος, στο τμήμα αυτό αναπτύσσονται τα σχέδια δράσης, τα

οποία αφορούν όλες τις λειτουργίες και τα συστήματα της επιχείρησης και περιλαμβάνουν τους επιμέρους στόχους, τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν, τους πόρους που θα απαιτηθούν, τις υπευθυνότητες και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

• Προβλέψεις οικονομικών αποτελεσμάτων

Στο τμήμα αυτό περιλαμβάνονται οι προβλέψεις των οικονομικών αποτελεσμάτων της κοινωνικής επιχείρησης (για τα επόμενα χρόνια), δηλαδή οι βασικές οικονομικές καταστάσεις όπως ο ισολογισμός, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, οι πηγές και χρήσεις πόρων κ.λπ. Στο τμήμα αυτό εντοπίζονται οι κρίσιμες παράμετροι οι οποίες, εάν μεταβληθούν, θα επηρεάσουν σημαντικά τα αποτελέσματα (ανάλυση ευαισθησίας).

Ο επιχειρηματικός σχεδιασμός θέτει συγκεκριμένους αντικειμενικούς σκοπούς και στόχους μιας κοινωνικής επιχείρησης, έχοντας εξετάσει και αποκωδικοποιήσει το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον, στο οποίο αυτή δραστηριοποιείται. Το επόμενο βήμα είναι χάραξη της πολιτικής μάρκετινγκ της κοινωνικής επιχείρησης, έτσι ώστε να προσδιοριστούν οι παράγοντες εκείνοι που θα καταστήσουν εφικτούς και υλοποιήσιμους τους στόχους.

Η λειτουργία ενός σχεδίου μάρκετινγκ αφορά τη διάγνωση και τον προγραμματισμό για τον καθορισμό των στόχων, τη στρατηγική αλλά και το σχέδιο δράσης της κοινωνικής επιχείρησης. Αυτά τα στοιχεία οδηγούν στην ανάπτυξη της κοινωνικής επιχείρησης και αποτελούν αντικείμενο του σχεδίου μάρκετινγκ. Η λειτουργία του μάρκετινγκ περιλαμβάνει όλες εκείνες τις ενέργειες που είναι απαραίτητες για να φθάσουν τα προϊόντα ή υπηρεσίες της κοινωνικής επιχείρησης στον καταναλωτή, καθώς είναι η γέφυρα μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης, αποτελώντας το συνδετικό κρίκο της κοινωνικής επιχείρησης και του περιβάλλοντος.

Το σχέδιο μάρκετινγκ αποτελείται από τις παρακάτω επιμέρους ενότητες:

• Ανάλυση του περιβάλλοντος της κοινωνικής επιχείρησης και των ευκαιριών στην αγορά.

Στην ανάλυση του περιβάλλοντος γίνεται εξέταση και αξιολόγηση των συνθηκών στην αγορά και της θέσης της κοινωνικής επιχείρησης σε αυτή. Οι κυριότερες ευκαιρίες και τα προβλήματα εξετάζονται, ενώ εναλλακτικές λύσεις και στρατηγικές προτείνονται και αξιολογούνται. Εξετάζονται όχι μόνο η αγορά με τους πελάτες, αλλά και οι προμηθευτές, οι ανταγωνιστές, οι διανομείς κ.ά. Η ανάλυση του περιβάλλοντος περιλαμβάνει και τον καθορισμό της ανταγωνιστικής θέσης της κοινωνικής επιχείρησης στην αγορά, μεταξύ των διαφόρων τύπων ανταγωνισμού.

• Έρευνα και ανάλυση της αγοράς.

Είναι η συστηματική, αντικειμενική και σχολαστική συγκέντρωση, καταχώρηση και ανάλυση στοιχείων της αγοράς με σκοπό να κατευθυνθεί η κοινωνική επιχείρηση στη δημιουργία προβλέψεων για πωλήσεις των προϊόντων ή υπηρεσιών της, τη σχεδίαση νέων προϊόντων, τη συσκευασία, την ανάλυση πωλήσεων ή κόστους την αξιολόγηση των διαφημίσεων κ.λπ. Το σχέδιο μάρκετινγκ περιλαμβάνει πολλά υποδεέστερα τμήματα έρευνας, τα πιο σπουδαία από τα οποία είναι η έρευνα και ανάλυση αγοράς, η έρευνα προϊόντος, η έρευνα πωλήσεων, η έρευνα καταναλωτών και η έρευνα προβολής και προώθησης.

• Στρατηγική μάρκετινγκ και το σχέδιο δράσης.

Η δημιουργία της στρατηγικής μάρκετινγκ περιλαμβάνει δυο ξεχωριστά αλλά συγχρόνως συσχετιζόμενα βήματα, την επιλογή αγοράς-στόχου (το τμήμα εκείνο της αγοράς, που επιλέχθηκε για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της κοινωνικής επιχείρησης), με τη δημιουργία και προσφορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας και την ανάπτυξη του

μείγματος μάρκετινγκ (να επιλέγουν, δηλαδή, τα στοιχεία που πρόκειται να συνδυάσουν την προσπάθεια ικανοποίησης των αναγκών της αγοράς- στόχου). Οι μεταβλητές που μπορεί να επηρεάσουν την επιτυχία της προσπάθειας μπορούν να συγκεντρωθούν σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες, προϊόν, τιμή, περιοχή και προώθηση ή προβολή.

•Εφαρμογή του προγράμματος μάρκετινγκ.

Η εφαρμογή της στρατηγικής marketing και των σχεδίων δράσης στην πράξη είναι το επόμενο δύσκολο βήμα, καθώς οποιοδήποτε σχέδιο δεν αξίζει εάν δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη και να μεταφραστεί σε αποτέλεσμα.

•Έλεγχος και επαναπληροφόρηση

Ο έλεγχος στο πρόγραμμα μάρκετινγκ πρέπει να είναι προγραμματισμένος και τακτικός, να λειτουργεί έτσι ώστε κάθε ενέργεια μάρκετινγκ, πριν προχωρήσει σε επόμενο βήμα, να εξετάζεται και να ελέγχεται.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάλυσης του μάρκετινγκ, ο κοινωνικός επιχειρηματίας μπορεί να δημιουργήσει το επίσημο σχέδιο μάρκετινγκ. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι κάθε κοινωνική επιχείρηση είναι διαφορετική και κάθε σχέδιο μάρκετινγκ είναι μοναδικό. Ένας κοινωνικός επιχειρηματίας δε θα πρέπει να αισθάνεται ότι πρέπει να δημιουργήσει μια πανομοιότυπη έκδοση του σχεδίου μιας άλλης κοινωνικής επιχείρησης. Το σχέδιο μάρκετινγκ θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μέρη της ανάλυσης της αγοράς, του ανταγωνισμού και της στρατηγικής μάρκετινγκ.

Το σχέδιο μάρκετινγκ μιας κοινωνικής επιχείρησης κατευθύνει τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί στο επιχειρηματικό σχέδιο, ενώ διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των μελών των διαφόρων τμημάτων της κοινωνικής επιχείρησης, καθώς προσφέρει τη δυνατότητα πλήρους ενημέρωσής τους, σχετικά με το τι πρέπει να ακολουθηθεί στην πορεία λειτουργίας της κοινωνικής επιχείρησης και με ποιους τρόπους πρέπει να εφαρμοστεί. Συνοπτικά, το σχέδιο μάρκετινγκ περιλαμβάνει τις παρακάτω τρεις βασικές φάσεις.

- Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης: ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος, ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος και ανάλυση SWOT
- Καθορισμός στόχων και στρατηγικής: καθορισμός στόχων μάρκετινγκ, καθορισμός στρατηγικής, αγορά-στόχος
- Πρόγραμμα δράσης: καθορισμός μείγματος μάρκετινγκ (προϊόν, τιμή, περιοχή, προώθηση), καθορισμός προϋπολογισμού, καθορισμός χρονοδιαγράμματος ενεργειών, υλοποίηση-παρακολούθηση-αναθεώρηση.
- Με βάση τα παραπάνω, ένα σχέδιο μάρκετινγκ (marketing plan) περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη, όπως αυτά παρατίθενται ακολούθως:
- Περίληψη
- Υφιστάμενη κατάσταση (ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος, νομική μορφή κοινωνικής επιχείρησης, ιστορικό και πεδία δράσης, αποστολή της επιχείρησης, επιχειρησιακοί στόχοι, υπάρχοντα προϊόντα-υπηρεσίες, χρηματοοικονομική κατάσταση)
- Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος (αγορά, ανταγωνισμός, προμηθευτές, δίκτυα διανομής, πελάτες)
- SWOT Analysis

- Καθορισμός στρατηγικής μάρκετινγκ (προσδιορισμός πεδίου δράσης, καθορισμός ομάδας στόχου, μίγμα μάρκετινγκ, προϊόν, τιμή διανομή, διαφήμιση, προώθηση πωλήσεων)
- Χρονοδιάγραμμα προγράμματος
- Προϋπολογισμός προγράμματος
- Παράρτημα (πίνακες, διαγράμματα)

Τέλος, το σχέδιο μάρκετινγκ των κοινωνικών επιχειρήσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει σε κάθε βήμα την επαλήθευση τήρησης του κοινωνικού σκοπού και των κοινωνικών δεσμεύσεων.

1.4. Δίκαιο των Φορέων Κοινωνικής Οικονομίας & Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

1.4.1. Θεσμικό Πλαίσιο- ΚΑΛΟ

Το θεσμικό πλαίσιο για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Ν.4430/2016, ΦΕΚ 205/Α/31-10-2016, όπως ισχύει) και η εφαρμοστική Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/18-01-2017), στην οποία προστέθηκε άρθρο υπ' αριθμ. 33 με την Υπουργική Απόφαση 61986/3269 (ΦΕΚ 4757/Β/29-12-2017), ρυθμίζουν το πεδίο της κοινωνικής οικονομίας και την παρέμβαση-εποπτεία του Κράτους σε αυτό.

Σκοπός του εν λόγω θεσμικού πλαισίου είναι η ανάπτυξη του τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσω της δημιουργίας ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος, που θα διευκολύνει τη συμμετοχή όλων των πολιτών σε όλες τις δυνατές παραγωγικές δραστηριότητες, με τη διάχυση πρακτικών δημοκρατίας, ισότητας, αλληλεγγύης, συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Ειδικότερα, το νομοθετικό πλαίσιο για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία στην Ελλάδα είναι το ακόλουθο:

Νόμος 4019/2011 – «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις»:

Το 2011 το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ανέλαβε την πρωτοβουλία να εισάγει το Νόμο για την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα (Ν. 4019/2011). Ο νόμος αυτός όρισε για πρώτη φορά στην Ελλάδα την κοινωνική οικονομία. Μια σημαντική πτυχή του Ν.4019/2011 ήταν η δημιουργία και θέσπιση του Μητρώου Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Κοινωνικών Συνεταιρισμών

Περιορισμένης Ευθύνης του ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α. (Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας) στο οποίο ενεγράφησαν όλοι οι σχετικοί φορείς. Ωστόσο, ο νόμος αυτός δέχτηκε κριτική σχετικά με το επίκεντρο και το πεδίο εφαρμογής του, αλλά και για το ότι ήταν υπερβολικά γραφειοκρατικός.

Νόμος 4430/2016 – «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις»:

Τον Οκτώβριο του 2016, τέθηκε σε εφαρμογή ο νόμος 4430/2016 (ΦΕΚ Α'205) που επιχειρεί να ρυθμίσει οριζόντια τη λειτουργία των Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. στη χώρα, αφού πρωτίστως οριοθετήσει εκ νέου το πεδίο. Ο νόμος αυτός παρείχε ένα νέο πλαίσιο για διαφορετικούς τύπους φορέων ή επιχειρήσεων με ξεκάθαρο συλλογικό και κοινωνικό αντίκτυπο, οι οποίοι παράλληλα ανταποκρίνονται σε μια κοινωνική ανάγκη. Στόχο είχε να διαδεχθεί και να βελτιώσει την προγενέστερη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Ν. 4019/2011, αντιμετωπίζοντας ένα σύνολο ζητημάτων. Συγκεκριμένα, οι φορείς της Κ.ΑΛ.Ο. δεν καθορίζονται πια από τη νομική τους μορφή, αλλά από το νομικό τους καθεστώς. Επιπλέον, προσδιορίστηκε και κατέστη λειτουργική η ιδέα του «κοινωνικού αντικτύπου», από την άποψη της συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, μια έννοια που απουσίαζε από την προγενέστερη νομοθεσία. Τέλος, δημιουργήθηκε η Ειδική Γραμματεία για την Κ.ΑΛ.Ο. ως η πρώτη διακριτή διοικητική μονάδα για το συγκεκριμένο τομέα.

ΥΑ 61621/Δ5.2643/30-12-2016 – «Τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. του Ν.4430/2016»:

Η Υπουργική Απόφαση Αριθ. 61621/Δ5.2643/30-12-2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) -στην οποία προστέθηκε άρθρο υπ' αριθμ. 33 με την Υπουργική Απόφαση 61986/3269 (ΦΕΚ 4757/Β/29-12-2017)- ορίζει τις διαδικασίες τήρησης και λειτουργίας του Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Μεταξύ άλλων ορίζει και τις διαδικασίες για τη μετάπτωση των υφιστάμενων φορέων Κ.ΑΛ.Ο. στο νέο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Με τη ψήφιση του Ν.4430/2016 και την έκδοση της εφαρμοστικής Υπουργικής Απόφασης 61621/Δ5.2643 (30-12-2016) ενεργοποιήθηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες του θεσμικού πλαισίου για την Κ.ΑΛ.Ο. στην Ελλάδα.

Ο Νόμος 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της» στοχεύει:

- Στη διάχυση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε όλους τους δυνατούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας.
- Στη στήριξη και την ενίσχυση των παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

1.4.2. Νομική & Διοικητική Διαδικασία Σύστασης Κοινωνικών Επιχειρήσεων και ΚοιΣΠΕ

Έννοια Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

Στους «Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» ανήκουν οι ακόλουθες κατηγορίες:

- ✓ Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ. Επ.).
- ✓ Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.).
- ✓ Οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων.

Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016 (Α' 78), αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, Αστικές Εταιρίες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ., εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- ✓ Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας.

- ✓ Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.
- ✓ Το καταστατικό του προβλέπει περιορισμούς στη διανομή του ως εξής:
- ✓ ποσοστό τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού,
- ✓ ποσοστό έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα, εκτός κι αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου iii,
- ✓ το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.
- ✓ Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθαρός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο, εκτός και αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης αποφασίσουν διαφορετικά. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και σε οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης δύο ή περισσότερων Φορέων Κ.Α.Ο.
- ✓ Επιπλέον, Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς Κ.Α.Ο. Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Χαρακτηριστικά Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

Τα μέλη του Φορέα Κ.Α.Ο. που δεν είναι εργαζόμενοι δεν έχουν δικαίωμα στη διανομή των κερδών, με εξαίρεση των μελών των Αστικών Συνεταιρισμών του Ν. 1667/1986 (Α' 196), που έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, για τα κέρδη που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των μελών με το συνεταιρισμό, τα οποία και καλούνται πλεόνασμα.

Ο Φορέας Κ.Α.Ο. οφείλει να τηρεί Μητρώο Εθελοντών, στο οποίο καταγράφονται τα μη μέλη, που λειτουργούν ως εθελοντές και υποστηρίζουν τις δράσεις του Φορέα. Ο Φορέας δεν έχει ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς τα μη μέλη που λειτουργούν ως εθελοντές εφόσον από την εθελοντική εργασία δεν παράγονται άμεσα έσοδα για το Φορέα και η δράση έχει προαποφασισθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τη Διοικούσα Επιτροπή του Φορέα.

Ο Φορέας Κ.Α.Ο. υποχρεούται, από τη δεύτερη χρήση λειτουργίας του, να παρουσιάζει ετήσια δαπάνη μισθοδοσίας τουλάχιστον ίση με το 25% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης του. Η υποχρέωση αυτή αφορά τους Φορείς με κύκλο εργασιών και έσοδα επιχορηγήσεων της προηγούμενης ετήσιας χρήσης μεγαλύτερα από το 300% του ετήσιου κόστους μισθοδοτικής δαπάνης ενός υπαλλήλου πλήρους απασχόλησης, με βάση τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό χωρίς επιδόματα

Κατηγορίες Κ.Α.Ο.

Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ. Επ.) είναι οι αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη συλλογική και την κοινωνική ωφέλεια και διαθέτουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα.

Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους, οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, οι οποίες διακρίνονται σε δύο υποκατηγορίες:

- ❖ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ποσοστό 30% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- ❖ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις ειδικές ομάδες πληθυσμού. Ποσοστό 50% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- ❖ Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής ωφέλειας, οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή/και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος».
- ❖ Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 (θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Γενικά χαρακτηριστικά

- ❖ Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες στο Ν.4430/2016 προϋποθέσεις, μία Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να τροποποιήσει το καταστατικό της με σκοπό να ενταχθεί σε άλλη κατηγορία Κοιν.Σ.Επ. Η τροποποίηση αφορά μόνο στην κατηγορία Κοιν.Σ.Επ. και τα λοιπά στοιχεία εγγραφής και λειτουργίας της διατηρούνται.
- ❖ Η συμμετοχή νομικών προσώπων στην Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των μελών της.
- ❖ Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτήν των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται σε Ο.Τ.Α. Κατ' εξαίρεση, στις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, μπορούν να είναι μέλη νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κατόπιν έγκρισης του δημόσιου φορέα που τα εποπτεύει.
- ❖ Μέλος μίας Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να είναι μέλος και άλλης Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα.
- ❖ Η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου μόνο με την ιδιότητα του μέλους σε Κοιν.Σ.Επ. δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν δημιουργεί ατομικές ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις.
- ❖ Το ποσοστό των ακαθαρίστων εσόδων από τις δραστηριότητες της Κοιν.Σ.Επ. που προέρχεται από Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 65% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης, υπολογιζόμενου σε τριετή βάση. Από την πρόβλεψη αυτή, εξαιρούνται οι Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης.

Σύσταση και λειτουργία

Η σύσταση μίας Κοιν.Σ.Επ. και η υπαγωγή της στις διατάξεις του Ν. 4430/2016 συντελείται με την εγγραφή της στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο., οπότε αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

Για τη σύσταση μίας Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν και η υπογραφή του καταστατικού της από τουλάχιστον πέντε πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, και από τουλάχιστον επτά, αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης.

Το κεφάλαιο της επιχείρησης διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες. Ο αριθμός των μερίδων και η ονομαστική τους αξία, η οποία είναι ίδια για κάθε μερίδα, καθορίζονται στο καταστατικό της επιχείρησης. Κάθε μέλος της Κοιν.Σ.Επ. διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό ευρώ.

Τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το Ευρωκοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), έχουν επιχειρήσει να ενισχύσουν την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μέσω μιας σειράς πρωτοβουλιών πολιτικής.

Η πρώτη Διάσκεψη της κοινωνίας των πολιτών που διοργανώθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 1999 με πρωτοβουλία της ΕΟΚΕ, επιβεβαίωσε το σημαντικό ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στην ανάπτυξη ενός συμμετοχικού κοινωνικού προτύπου, καθώς και στη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών που μπορούν να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη στη δημοκρατική διαδικασία.

Η κοινωνική οικονομία, με το συμμετοχικό χαρακτήρα της και τον ενεργό ρόλο των ενδιαφερόμενων μερών, αναγνωρίστηκε ως φορέας ενός δυναμικού ικανού να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών συστημάτων πρόνοιας και την ενεργό εμπλοκή των πολιτών στην εξεύρεση και την εφαρμογή λύσεων για ορισμένες από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την κοινωνία. Οι οργανισμοί κοινωνικής οικονομίας από ολόκληρη την ΕΕ εκπροσωπούνται άμεσα στην ΕΟΚΕ.

Σχέσεις μεταξύ μελών και της Κοιν.Σ.Επ.

Η είσοδος νέων μελών επιτρέπεται και συντελείται με την εγγραφή τους ως μέλη. Τα νέα μέλη αποκτούν μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η ονομαστική αξία της οποίας δε μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στο νόμο 4430/2016 και στο καταστατικό.

Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την αποχώρηση, την αποβολή ή τη μεταβίβαση της συνεταιριστικής του μερίδας και είναι καταχωριστέα στο Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο.

Η ιδιότητα του μέλους δεν κληροδοτείται και, αν μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται στον ειδικό ή καθολικό διάδοχο. Αν μέλος νομικό πρόσωπο τεθεί σε εκκαθάριση λόγω λύσης ή πτώχευσής του, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται σε αυτό. Αν ο αριθμός των μελών μειώνεται κάτω των πέντε, τότε επιβάλλεται η αναπλήρωσή τους, με την είσοδο νέων μελών, άλλως, η Κοιν.Σ.Επ. λύεται.

Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι και εργαζόμενοι της με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Αμείβονται για την παρεχόμενη εργασία και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Υπόχρεη προς απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είναι η Κοιν.Σ.Επ.

Σχέσεις Κοιν.Σ.Επ. με εργαζόμενους μη μέλη

Ο αριθμός των εργαζομένων μη μελών δε μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 40% του συνόλου των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξάνεται μέχρι και το 50% του συνολικού ποσοστού των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ. κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Τμήματος Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. επί αιτήσεως της Κοιν.Σ.Επ. για την αντιμετώπιση έκτακτων εποχικών αναγκών για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες ανά ημερολογιακό έτος.

Γενική Συνέλευση της Κοιν.Σ.Επ.

Η τακτική Γενική Συνέλευση της Κοιν.Σ.Επ. συγκαλείται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης, με σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής ή του διαχειριστή που απευθύνεται προς τα μέλη, προ τουλάχιστον τριών ημερών.

Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως με πρόσκληση που απευθύνεται προς τα μέλη τουλάχιστον προ δύο ημερών, είτε με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, είτε με πρωτοβουλία του διαχειριστή, είτε εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς τη Διοικούσα Επιτροπή από το 1/3 των μελών της Γ.Σ.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της. Επί μη απαρτίας, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση μέσα σε δύο μέχρι επτά ημέρες, κατά την οποία απαιτείται η ίδια ως άνω απαρτία. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

Διοικούσα Επιτροπή της Κοιν.Σ.Επ.

Η Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και δύο τουλάχιστον μέλη. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των μελών της πρέπει να είναι περιττός αριθμός. Τα μέλη της Δ.Ε. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Αν η Κοιν.Σ.Επ. έχει μόνο πέντε μέλη, αντί Διοικούσας Επιτροπής, τα μέλη μπορεί να εκλέξουν διαχειριστή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις αρμοδιότητες της Διοικούσας Επιτροπής.

Η διάρκεια της θητείας των μελών ορίζεται από το καταστατικό. Η Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της και οι αποφάσεις της λαμβάνονται πάντα με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της Δ.Ε. Σε περίπτωση ισοψηφίας των παρόντων μελών, υπερτερεί η ψήφος του προέδρου της.

Η Διοικούσα Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά μία τουλάχιστον φορά κάθε τρεις μήνες ή συχνότερα αν το ζητήσει το 1/3 των μελών της, αλλά όχι λιγότερα από δύο άτομα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ορισμός Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Συνεταιρισμοί Εργαζομένων είναι οι Αστικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986 που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη «συλλογική ωφέλεια» και διαθέτουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα. Μέλη τους είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, τα οποία επιθυμούν να βιοποριστούν, παράγοντας από κοινού αγαθά και υπηρεσίες για τρίτους.

Μέλος ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν μπορεί να είναι μέλος άλλου Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

Σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Η σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων και η υπαγωγή του στις διατάξεις του Νόμου 4430/2016 συντελείται με την εγγραφή του στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο., οπότε αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

Για τη σύσταση Συνεταιρισμού Εργαζομένων απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν και η υπογραφή του καταστατικού της από τουλάχιστον τρία φυσικά πρόσωπα.

Λειτουργία Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Το κεφάλαιο του Συνεταιρισμού Εργαζομένων διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες. Ο αριθμός των μερίδων και η ονομαστική τους αξία, η οποία είναι ίδια για κάθε μερίδα, καθορίζονται στο καταστατικό της επιχείρησης. Κάθε

μέλος του Συνεταιρισμού Εργαζομένων διαθέτει από μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό ευρώ.

Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η απόκτηση μέχρι τριών προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων με την περιουσία του.

Το σύστημα αμοιβών και οι όροι εργασίας των μελών καθορίζονται από το καταστατικό ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση.

Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων καταχωρεί στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. κάθε μεταβολή του καταστατικού του, λοιπών στοιχείων του αλλά και τον ετήσιο προγραμματισμό, τον ετήσιο απολογισμό και ισολογισμό ή οικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων, εγκεκριμένα από τη Γενική Συνέλευση των μελών του.

Σχέσεις μεταξύ μελών και του Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται με την εγγραφή του στο Συνεταιρισμό. Τα νέα μέλη αποκτούν μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η αξία της οποίας δε μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται στο Ν.4430/2016 και στο καταστατικό.

Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την αποχώρηση, τη μεταβίβαση της συνεταιριστικής του μερίδας, την αποβολή ή το θάνατο και είναι καταχωριστέα στο Τμήμα Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

Η ιδιότητα του μέλους δεν κληροδοτείται, αν μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει, η αξία της συνεταιριστικής του μερίδας καταβάλλεται στον ειδικό ή καθολικό του διάδοχο. Αν με το θάνατο του φυσικού προσώπου, ο αριθμός των μελών μειώνεται κάτω των τριών, τότε επιβάλλεται η αντικατάστασή του με την είσοδο νέου μέλους, άλλως ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων λύεται.

Σχέσεις Συνεταιρισμού Εργαζομένων με εργαζόμενους μη μέλη

Ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων μπορεί να προσλαμβάνει εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, χωρίς αυτοί να καθίστανται μέλη του. Υπόχρεος προς απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είναι ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων.

Ο αριθμός των εργαζόμενων μη μελών δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 25% του αριθμού των μελών. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξάνεται μέχρι και το 50% του συνόλου των εργαζομένων, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του τμήματος Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. επί αιτήσεως του Συνεταιρισμού Εργαζομένων για αντιμετώπιση έκτακτων εποχικών αναγκών, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες ανά ημερολογιακό έτος.

Γενική Συνέλευση Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης, με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή του διαχειριστή που απευθύνεται προς τα μέλη, προ τουλάχιστον τριών ημερών.

Η Γενική Συνέλευση των μελών συνέρχεται εκτάκτως με πρόσκληση που απευθύνεται προς τα μέλη τουλάχιστον προ δύο ημερών, είτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου είτε με πρωτοβουλία του διαχειριστή είτε

εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με συγκεκριμένο θέμα προς το Διοικητικό Συμβούλιο από το 1/3 των μελών της Γ.Σ.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών της. Επί μη απαρτίας, συγκαλείται νέα Γενική Συνέλευση μέσα σε δύο μέχρι επτά ημέρες, κατά την οποία απαιτείται η ίδια ως άνω απαρτία. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

Διοικητικό Συμβούλιο Συνεταιρισμού Εργαζομένων

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και δύο τουλάχιστον μέλη. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των μελών του πρέπει να είναι περιττός αριθμός. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Αν ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων έχει μόνο τρία μέλη, αντί Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη μπορεί να εκλέξουν διαχειριστή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η διάρκεια της θητείας των μελών ορίζεται από το καταστατικό. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκεται το 1/2 των μελών του και οι αποφάσεις του λαμβάνονται πάντα με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του Δ.Σ. Σε περίπτωση ισοψηφίας των παρόντων μελών, υπερτερεί η ψήφος του προέδρου του.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά μία τουλάχιστον φορά κάθε τρεις μήνες ή συχνότερα αν το ζητήσει το 1/3 των μελών του, αλλά όχι λιγότερα από δύο άτομα.

1.5. Διανομή κερδών και αποθεματικά των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. και των συνεταιρισμών εργαζομένων

Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:

- ❖ κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,
- ❖ κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου 3,
- ❖ το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

1.6. Οικονομικά κίνητρα και Υποστηρικτικά μέτρα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορεί να συμπράττουν μεταξύ τους για οικονομικούς σκοπούς. Για τη σύμπραξη απαιτείται απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων των συμπραττόντων Φορέων. Οι μορφές οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των Φορέων περιλαμβάνουν:

- τη σύναψη συμβάσεων για την ανταλλαγή προϊόντων ή υπηρεσιών,
- τη σύσταση κοινοπραξιών, δευτέρου ή ανωτέρου βαθμού συνεταιρισμών, ευρωπαϊκών συνεταιρισμών ή ευρωπαϊκών ομίλων και δικτύων οικονομικής συνεργασίας με διακριτή νομική προσωπικότητα.

Οι συμπράξεις καθίστανται Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Μέλη των ανωτέρω συμπράξεων μπορούν να είναι και φυσικά πρόσωπα, μόνον εφόσον είναι εργαζόμενοι σε αυτές.

Δέκα τουλάχιστον Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. μπορούν να συστήσουν Ένωση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Η Ένωση αυτή δεν μπορεί να έχει εμπορική ιδιότητα και σκοπός της είναι η προαγωγή και διάδοση των δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας των μελών της και η ανάπτυξη των αρχών της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. - μελών. Κάθε Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση της Ένωσης από έναν αντιπρόσωπο και κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο. Η Γενική Συνέλευση εκλέγει Διοικητικό Συμβούλιο.

Για τη σύσταση Ένωσης απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, που επιθυμούν τη σύστασή της, καθώς και σύνταξη, υπογραφή και έγκριση του καταστατικού της.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Οι Φορείς που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας και σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για τη στήριξη της εργασίας.

Τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. - φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί να παραχωρούν με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου τη χρήση κινητής και ακίνητης περιουσίας τους σε Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. για την ενίσχυση δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας.

Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων κοινωνικής ωφέλειας που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς τους με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Οι συμβαλλόμενοι Φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων.

1.7. Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

Το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι η αρμόδια διοικητική αρχή για τον έλεγχο νομιμότητας κατά τη σύσταση των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων, για την εποπτεία και τον έλεγχο νομιμότητας αυτών και των υποχρεωτικώς καταχωριστέων στο Μητρώο πράξεών τους κατά τη λειτουργία τους, καθώς και για την απόδοση της ιδιότητας του Φορέα Κ.ΑΛ.Ο. στα νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να εγγραφούν στο Ειδικό Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

Το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας είναι η βάση δεδομένων που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο., στην οποία εγγράφονται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Η τήρηση και η λειτουργία του Γενικού Μητρώου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ως διαδικτυακή πύλη (e-kalo) για την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. έχει οριστεί ο ιστότοπος kalo.yeka.gr. Η συγκεκριμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα αποτελεί βασικό εργαλείο για τη διευκόλυνση των συναλλαγών των Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Από 10/2/2018, η υποβολή αιτήσεων στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. γίνεται αποκλειστικά μόνο μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας, απλοποιώντας και συντομεύοντας τις διοικητικές διαδικασίες.

Οι διαδικασίες οι οποίες υλοποιούνται μέσω της διαδικτυακής πύλης είναι οι εξής:

- ❖ Εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. και υποβολή πρόσθετων στοιχείων εγγραφής.
- ❖ Χορήγηση Πιστοποιητικού Μέλους.
- ❖ Χορήγηση βεβαιώσεων καταχώρισης τροποποιήσεων στοιχείων του Φορέα (Καταστατικού ή Οργάνου Διοίκησης).
- ❖ Χορήγηση βεβαιώσεων ιστορικού μεταβολών (βεβαίωση τροποποιήσεων καταστατικού, σύνθεσης Οργάνου Διοίκησης, μη λύσης-μη εκκαθάρισης).
- ❖ Χορήγηση βεβαιώσεων διαγραφής από το Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

Οι παραπάνω διαδικασίες συμπεριλαμβάνουν την υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο, τη διαχείριση της αίτησης από τη Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας της Ειδικής Γραμματείας Κ.ΑΛ.Ο. και την έκδοση και κοινοποίηση στον αιτούντα της απάντησης.

Δυνατότητα χρήσης της ειδικής διαδικτυακής πύλης (e-kalo) έχουν όλοι οι πολίτες, εφ' όσον έχουν ήδη πιστοποιηθεί στο σύστημα. Για την πιστοποίηση στο σύστημα, χρησιμοποιείται η διαδικασία και οι κωδικοί πιστοποίησης στις υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (taxisnet).

Οι Βεβαιώσεις, που εκδίδονται και χορηγούνται με χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω της διαδικτυακής πύλης Κ.ΑΛ.Ο., αποτελούν διοικητικά έγγραφα και είναι έγκυρα για κάθε χρήση από τους ενδιαφερομένους.

Κατηγορίες Μητρώων Φορέων Κ.ΑΛ.Ο

Το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας αποτελείται από τα εξής επιμέρους Μητρώα:

Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (Μ.Κ.Ε.), στο οποίο εγγράφονται:

υποχρεωτικά, οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) και οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων (Συν.Εργ.), οι οποίες συστήνονται με βάση το Ν. 4430/2016 και οι Κοι.Σ.Π.Ε. του Ν. 2716/1999 και

προαιρετικά, οι Κοιν.Σ.Επ. που συστάθηκαν με το Ν. 4019/2011.

Το Μ.Κ.Ε περιλαμβάνει πέντε επιμέρους κατηγορίες:

- ✓ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων,
- ✓ Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων,
- ✓ Κοι.Σ.Π.Ε,
- ✓ Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας και
- ✓ Συνεταιρισμοί Εργαζομένων.

Κάθε νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα εγγραφής μόνο σε μία κατηγορία του Μητρώου.

Ειδικό Μητρώο Άλλων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Ε.Μ.Α.Φ.Κ.Α.Ο.), στο οποίο εγγράφονται προαιρετικά τα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα, τα οποία πληρούν σωρευτικά τα ειδικά κριτήρια που περιγράφονται στο άρθρο 3, παρ.1 εδάφ. δ' του Ν. 4430/2016 (οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα).

Το Ειδικό Μητρώο διακρίνεται σε επιμέρους κατηγορίες ανάλογα με την νομική μορφή των εγγεγραμμένων Φορέων. Ειδικότερα, περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες:

- Αγροτικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016
- Αστικοί Συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986
- Αστικές εταιρίες των αρ. 741 Α.Κ
- Λοιπές νομικές μορφές.

Τα κριτήρια για την εγγραφή και την πιστοποίηση στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας διακρίνονται σε:

- Γενικά κριτήρια, τα οποία έχουν οριζόντια εφαρμογή για όλα τα νομικά πρόσωπα ανεξάρτητα από την κατηγορία του Μητρώου που θα εγγραφούν και

- Ειδικά κριτήρια, τα οποία πρέπει να πληρούνται ανάλογα με την επιμέρους κατηγορία του Μητρώου στην οποία επιθυμούν να εγγραφούν.

Διαδικασία εγγραφής στο Μ.Κ.Ε. (Κοιν.Σ.Επ. και Συνεταιρισμοί Εργαζομένων)

Ο υποψήφιος Φορέας μετά τη σύνταξη του καταστατικού, οφείλει να υποβάλει ηλεκτρονικά στο Μητρώο αίτηση εγγραφής.

Η αίτηση εγγραφής συνοδεύεται από:

- ✓ Το καταστατικό σε ψηφιακή μορφή με εμφανείς τις πρωτότυπες υπογραφές των ιδρυτικών μελών σε όλες τις σελίδες και,
- ✓ ξεχωριστή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, υπογεγραμμένη από το κάθε ιδρυτικό μέλος, στην οποία θα αναγράφεται ότι δεν συμμετέχει σε άλλη Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα, (για σύσταση Κοιν.Σ.Επ.) ή σε άλλο Συν. Εργ. (για σύσταση Συν.Εργ.) ή διαφορετικά τα στοιχεία της Κοιν.Σ.Επ. ή του Συν.Εργ. στον οποίο συμμετέχει.
- ✓ Επιπλέον δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία του Φορέα.
- ✓ Στην περίπτωση που ιδρυτικό μέλος της Κοιν.Σ.Επ. είναι νομικό πρόσωπο, θα πρέπει επιπρόσθετα να υποβληθούν ακριβή αντίγραφα νομιμοποιητικών εγγράφων για την συμμετοχή του στην υπό σύσταση Κοιν.Σ.Επ. και εξουσιοδότηση σε φυσικό πρόσωπο για την υπογραφή του Καταστατικού της.

Το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε εξέταση της αίτησης εγγραφής. Μετά την εξέτάσή της, χορηγείται βεβαίωση εγγραφής που αποτελεί δικαιολογητικό για την πραγματοποίηση της έναρξης εργασιών στην αρμόδια Φορολογική Αρχή, καθώς και για υποβολή σε άλλες Δημόσιες Αρχές.

Ο Φορέας αφού λάβει τη Βεβαίωση Εγγραφής, οφείλει να υποβάλει μέσω της πλατφόρμας τα εξής δικαιολογητικά:

- ✓ Αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών στη Δ.Ο.Υ,
- ✓ Ετήσιο Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων με περίοδο αναφοράς έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Ειδικά, για τις εγγραφές που πραγματοποιούνται τους τελευταίους τέσσερις μήνες του έτους, η περίοδος αναφοράς εκτείνεται έως το τέλος του επόμενου έτους,
- ✓ Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης για εκλογή της Διοικούσας Επιτροπής (για Κοιν.Σ.Επ.) ή του Διοικητικού Συμβουλίου (για Συν.Εργ.), εκτός εάν αυτή έχει οριστεί απευθείας από το Καταστατικό και
- ✓ Πρακτικό της Διοικούσας Επιτροπής (για Κοιν.Σ.Επ.) ή του Διοικητικού Συμβουλίου (για Συν.Εργ.) για συγκρότησή της σε σώμα.
- ✓ Τα στοιχεία του Φορέα που έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο τροποποιούνται με ευθύνη του εγγεγραμμένου Φορέα και μετά από έγκριση του Τμήματος Μητρώου στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- ✓ τροποποίηση στοιχείων του καταστατικού, και
- ✓ αλλαγή της σύνθεσης της Διοικούσας Επιτροπής (Κοιν.Σ.Επ.) ή του Διοικητικού Συμβουλίου (Συν.Εργ.).

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων τροποποίησης στοιχείων του Φορέα υλοποιείται αποκλειστικά μέσω της πλατφόρμας.

Εγγραφή των Κοι.Σ.Π.Ε. στο Μ.Κ.Ε.

Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης, που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2716/1999 εγγράφονται στο Μ.Κ.Ε. και συγκεκριμένα στην κατηγορία «Ένταξης», αυτοδίκαια.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε οφείλει να συμπληρώσει την αίτηση εγγραφής στο Μητρώο και να την υποβάλει ηλεκτρονικά, συνοδευόμενη από τα εξής:

- ✓ Ισχύον καταστατικό σε ηλεκτρονική μορφή.
- ✓ Πιστοποιητικό εγγραφής και μεταβολών στα Μητρώα του Ειρηνοδικείου.
- ✓ Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης για την εκλογή Εποπτικού και Διοικητικού Συμβουλίου.
- ✓ Πρακτικό συγκρότησης αυτών σε σώμα.
- ✓ Αποδεικτικά στοιχεία κατάθεσης των πρακτικών στο Ειρηνοδικείο.
- ✓ Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας.
- ✓ Αναλυτικός πίνακας με τα στοιχεία εργαζομένων για τη χρήση που προηγείται του έτους εγγραφής.
- ✓ Άδεια Λειτουργίας ή Βεβαίωση νόμιμης απαλλαγής από αυτή.
- ✓ Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας από το Υπουργείο Υγείας.

Το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε εξέταση του ηλεκτρονικού αιτήματος και στην έκδοση της σχετικής βεβαίωσης εγγραφής.

Τα στοιχεία του Μητρώου τροποποιούνται με ευθύνη του εγγεγραμμένου Κοι.Σ.Π.Ε στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 1.τροποποίηση στοιχείων του καταστατικού,
- 2.αλλαγή της σύνθεσης του οργάνου Διοίκησης ή του Εποπτικού Συμβουλίου και
- 3.αλλαγή λοιπών στοιχείων του Κοι.Σ.Π.Ε.

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων τροποποίησης στοιχείων του Κοι.Σ.Π.Ε υλοποιείται αποκλειστικά μέσω της πλατφόρμας.

Υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Οι Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. υποχρεούνται σε ετήσια βάση να υποβάλουν στο Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στοιχεία για την λειτουργία τους, από τα οποία να τεκμηριώνεται η πλήρωση των κριτηρίων εγγραφής τους.

Συγκεκριμένα, οφείλουν να υποβάλουν το Ετήσιο Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων και Απολογισμού, το οποίο περιλαμβάνει τον προγραμματισμό των δράσεων που θα αναπτύξουν, καθώς και τον απολογισμό των δραστηριοτήτων του προηγούμενου έτους. Επίσης, υποχρεούνται να υποβάλλουν τις Οικονομικές Καταστάσεις που προβλέπονται από το ν. 4308/2014.

Εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο Άλλων Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.

Κάθε φορέας αυτής της κατηγορίας οφείλει να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικά την αίτηση εγγραφής μέσω της πλατφόρμας, συνοδευόμενη από τα εξής δικαιολογητικά:

- Αίτηση εγγραφής (σύμφωνα με προτυποποιημένο έντυπο).
- Κωδικοποιημένο ισχύον καταστατικό.
- Βεβαίωση για τις τροποποιήσεις του καταστατικού από αρμόδια υπηρεσία.
- Πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης για την εκλογή Οργάνου Διοίκησης.
- Πρακτικό συγκρότησης του Οργάνου Διοίκησης σε σώμα.
- Αποδεικτικά στοιχεία κατάθεσης των πρακτικών στην αρμόδια υπηρεσία.
- Βεβαίωση έναρξης Δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ.
- Απόφαση αρμοδίου Οργάνου του Φορέα για εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο

Το Τμήμα Μητρώου προβαίνει σε εξέταση του ηλεκτρονικού αιτήματος και με την έγκρισή του παράγεται από την πλατφόρμα η Βεβαίωση Εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο.

Τα στοιχεία του Μητρώου τροποποιούνται με ευθύνη του εγγεγραμμένου Φορέα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. τροποποίηση στοιχείων του καταστατικού,
2. αλλαγή των μελών του Οργάνου Διοίκησης και
3. αλλαγή λοιπών στοιχείων του Φορέα.

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων τροποποίησης στοιχείων του Φορέα υλοποιείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας.

Ειδική Γραμματεία Κ.ΑΛ.Ο.

Η Ειδική Γραμματεία έχει ως κύριο έργο τη χάραξη, εκτέλεση και εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία με αποτελεσματικότερο τρόπο, καθώς καθίσταται δυνατή η εκπόνηση και η παρακολούθηση βραχυπρόθεσμων αλλά και μεσομακροπρόθεσμων πολιτικών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

Αναλυτικότερα, η Ειδική Γραμματεία:

- καταρτίζει την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία,
- παρακολουθεί και συντονίζει τις σχετικές δράσεις για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της συνεκτικότητας της Εθνικής Στρατηγικής,
- μελετά και παράγει πολιτικές και επιβλέπει την εφαρμογή τους, προς όφελος του πολίτη,
- αναπτύσσει συνεργασία στους θεματικούς τομείς με αρμόδια Υπουργεία,

- εξειδικεύει την Εθνική Στρατηγική ανά τομέα, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και φορείς,
- παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις.

Εθνική Επιτροπή για Κ.ΑΛ.Ο

Στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική Οικονομία. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιου για την κοινωνική οικονομία.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η προώθηση του κοινωνικού διαλόγου για τη διαμόρφωση πολιτικών ανάπτυξης των δραστηριοτήτων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και η γνωμοδότηση για την αναθεώρηση, την εξειδίκευση και την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία.

Συντονιστική επιτροπή για Κ.ΑΛ.Ο.

Συνιστάται Συντονιστική Επιτροπή για την Κ.ΑΛ.Ο. με Πρόεδρο τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με απόφαση του οποίου συγκροτείται η Επιτροπή.

Η Συντονιστική Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- 1.Τη γνωμοδότηση για θέματα που αφορούν στην Εθνική Στρατηγική για την Κ.ΑΛ.Ο., η οποία εκπονείται και εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- 2.Την αξιολόγηση, παρακολούθηση της εφαρμογής και επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κ.ΑΛ.Ο.
- 3.Την εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τους συναρμόδιους Υπουργούς, για την εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων σχετικά με την προώθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Κ.ΑΛ.Ο

Εταίροι του έργου -Project partners

Επικεφαλής Εταίρος
Δήμος Σερρών
Municipality of Serres

Εταίροι | Partners

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Aristotle University of Thessaloniki

Δήμος Νέστου
Municipality of Nestos

Δήμος Blagoevgrad
Municipality of Blagoevgrad

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΕΡΓΟΥ:

www.serres.gr/greencrew

Το περιεχόμενο αυτού του φυλλαδίου υπόκειται σε αποκλειστική ευθύνη του Δήμου Σερρών και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικατοπτρίζει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των συμμετεχουσών χωρών, της Διαχειριστικής Αρχής και της Κοινής Γραμματείας.